

PROJEKT „Sedmero krkavců“ ÚSPĚŠNĚ PROBÍHÁ...

V MINULÉM ČÍSLE JSME VÁM PŘINESLI INFORMACI O NOVÉM PROJEKTU EVVO S ORNITOLOGICKOU TÉMATIKOU, KTERÝ PRO LETOŠNÍ ŠKOLNÍ ROK PŘIPRAVILO OBČANSKÉ SDRUŽENÍ ORNITA.

Název „Sedmero krkavců“ si Ornita vypůjčila z pohádky nejen proto, že jsou tyto ptáky od pradávna tajemní a vážou se k nim nejrůznější symboly a pověry, ale zároveň se v názvu ukrývá i pomůcka k zapamatování si počtu zástupců, kteří do skupiny našich krkavcovitých pěvců patří: krkavec, vrána, havran, kavka, straka, sojka a ořešník. Tito opeřenci jsou společně s papoušky považováni za vůbec nejinteligentnější ptáky na naší planetě a účastníci přednášek mají možnost přesvědčit se o tomto tvrzení na vlastní oči.

Školy, které se do projektu přihlásí, projdou několika programovými etapami: přednáškou ve škole s ukázkami živých krkavcovitých pěvců, po jejím absolvování je pro děti připravena půldenní exkurze do Kralup nad Vltavou, kde se nachází vůbec největší nocoviště havranů a kavek, kteří k nám na zimu pravidelně přilétají např. z Ruska, Běloruska a Ukrajiny. Nové zážitky a informace účastníci mohou využít tak, že se zapojí do soutěže v kategorii přírodovědné, výtvarné, fotografické, literární a mediální. Soutěž vyvrcholí výstavou dětských prací v Národním muzeu v dubnu 2009. Výstava se stejným názvem „Sedmero krkavců“ je připravována ve spolupráci s předními členy České společnosti ornitologické. Dětské

soutěžní práce představí tyto pozoruhodné ptáky také dětskýma očima. Jejich výtvarné, literární, fotografické a přírodovědné práce předvedou široké veřejnosti, jak dobře se v rámci projektu Sedmero krkavců s touto skupinou našich pěvců seznámily. Soutěž Sedmero krkavců je určena pouze účastníkům přednášek, není však pro ně povinná.

Přednáškami prošlo od září do prosince již více jak 7.000 žáků a studentů z 35 pražských a středočeských škol. Projekt zaznamenal kladné ohlasy a potvrdil se předpoklad, že živá zvířata děti velmi přitahují a při kontaktu s nimi mají zájem dovídat se nové informace o souvislostech, které naši přírodovědci v terénu nacházejí.

V měsíci listopadu se uskutečnilo 9 exkurzí do Kralup nad Vltavou. Do půldenního programu byla vždy zařazena přednáška s promítáním o zimujících havranech a kavkách. Během posezení v příjemném prostředí hotelu Sport v Kralupech se účastníci nad šálkem horkého čaje dověděli základní informace o migraci havranů v rámci Evropského kontinentu, přednáška je připravila na to, co za několik minut uvidí nad svými hlavami. Po přednášce pak následovalo popojíždění autobusem po Kralupech a okolí, aby se dal dobře vysledovat každodenní slet havranů a kavek ze všech světových stran na večerní shromaždiště. Po úspěšném nalezení hlavního shromaždiště bylo možné vystoupit opatrně z autobusu, přiblížit se k záplavě černých perutí docela blízko a vychutnat si tak strhující a nezapomenutelný zážitek. Ke dni 30. 11. 2008 se to podařilo téměř 500 dětským a více než 60 dospělým účastníkům exkurzí.

Ptáci se navečer slétají v menších hejnech a skupinách z různých stran a každý den volí jiné místo pro společné „shromáždění“. Někdy na poli, jindy vysoko v korunách stromů ve vilové zástavbě, někdy zas v prostorách průmyslových areálů, ale i přímo v centru města Kralupy či v zahrádkářské kolonii. Každodenní změnu shromaždiště dělají pravděpodobně pro zvýšení své bezpečnosti. Teprve po setmění se postupně celé hejno zvedne a v tichosti letí, jako černá řeka na obloze, až do odlehleho svahu nad Vltavou poblíž zámku Nelahozeves, kde každou noc vysoko v korunách stromů společně přespí.

Havrani na poli

Západ nad nocovištěm

Pozorovat tyto večerní rituály je velmi působivý zážitek nejen pro ornitology, ale i pro dětské účastníky a pedagogy. Během jediného odpoledne všichni získají vědomosti a přímou zkušenost s chováním tak nepřehlédnutelného druhu ptáka, jako je havran polní. Jsou jim známy souvislosti s migrací havranů a kavek v Evropě a rozhodně už si nikdo z účastníků nesplete vránu s havranem. Zážitek s černou oblohou lze získat každý den, protože ptáci tyto rituály činí od nepaměti a bez ohledu na počasí. Exkurzi však lze objednat jen v období od listopadu do půlky března, kdy nás tyto zimující ptáci opustí a vrátí se zpět do "své" země, respektive do oblasti, kde každoročně hnízdí a vyvádějí svá mláďata. A počátkem listopadu se celý kolotoč migrací zase zopakuje.

V letošním roce se podle zkušených ornitologů pohybují odhady počtu zimujících havranů a kavek v Kralupech nad Vltavou okolo 50 až 70.000.

KDO SI MŮŽE OBJEDNAT PŘEDNÁŠKU „SEDMERO KRKAVCŮ“ NEBO EXKURZI ZA ZIMUJÍCÍMI HAVRANY DO KRALUP NAD VLTAVOU?

Přednášky jsou určeny dětem ze základních škol a gymnázií. Objednávku může zaslat každá škola z Prahy nebo Středočeského kraje. Ve výjimečném případě lze přednášku uspořádat i v jiném kraji po individuální dohodě.

Přednášky probíhají vždy ve škole, jejich počet v jednom přednáškovém dni je maximálně 6 v rámci 6ti vyučovacími hodinami. Minimální počet účastníků přednáškového dne je 150 dětí, maximální počet je 300 dětí. Počet dětí na jedné přednášce je tedy maximálně 50. Přednášky neprobíhají v tělocvičnách, ale ve třídách. Pro děti je připraven nabitý program s ukázkami živých ochočených

Stromy před přiletem

Promítání před vycházkou

Jak vylovit piškot z lahve - inteligence

Přednášky a exkurze probíhají za finanční spoluúčasti školy a podmínky naleznete v „Manuálu pro účastníky projektu Sedmero krkavců“, který je k dispozici na stránkách www.ornita.cz. Na těchto webových stránkách naleznete rovněž podrobnou fotodokumentaci uskutečněných přednášek a exkurzí.

Už letí !!!

Přednáškový cyklus Sedmero krkavců se setkal u dětí i pedagogů s velkým ohlasem. Organizátoři se rozhodli v projektu pokračovat a zájemci ze základních škol a gymnázií v Praze a Středočeském kraji se mohou ucházet o účast v projektu i v příštím školním roce.

Stromy po přeletu

jedinců, poznávacím testem s použitím vycpanin i soutěžní hra o ceny, která ověří nově získané vědomosti dětí.

Exkurze do Kralup nad Vltavou je určena všem dětem, které absolvovaly přednášku Sedmero krkavců. Pro školu je vždy připraven autobus pro 40 – 45 dětí, který vyjíždí v době kolem 12. – 13. hodiny od školy a návrat autobusu zpět ke škole bývá kolem 18. hodiny. Přesný čas odjezdu je však stanoven vždy při uzavření objednávky exkurze s ohledem na časový posun západu slunce, protože spolu s ním se posunuje i čas odletu ptáků na nocoviště.

Kdo uhádne odpověď?